

9332

Preu: **UN RAL**

MONÓLECH EN PROSA

ORIGINAL DE

Vicens Andrés Llobet

QUINA DONA TINCH

Estrenat ab molt éxit la tarde del 23 de Abril de 1893

EN LA SOCIETAT

CENTRE ROGER DE FLOR

BARCELONA. - 1894

Preu: **UN RAL**

À MON AMICH
MIQUEL ROZAS

dedico aquesta ma primera obra=
ta en proba del carinyo que l' hi
profeso.

L' AUTOR.

¡QUÍNA DÒNA TINCH!

Es propietat.

Queda fet lo dipòsit que marca la llei.

ACTE ÚNICH

Habitació pobrement amoblada. Al fondo una finestra, á la esquerra (del actor), una taula ab una palmatoria, en la que hi haurá una espelma mitj gastada. Una ampolla ab aygua, tot en mal estat. Porta á la dreta. Al aixecarse 'l teló, apareix ANTONET que obra y tanca la porta ab molta precipitació, tropessant ab la taula y deixant á la mateixa la clau que portará á la mà. Encent tot tremolós la espelma. Ve tot esbarat, la roba en desordre, la cara esgarrapada y un trench en lo front molt marcat. Es de nit.

ESCENA ÚNICA

ANTONET, ab un mocador á la mà tapantse 'l trench. Mira per la finestra y diu:

¡No 's veu ningú! (*Pausa.*—*S' assenta y⁶ ab la vista recorre l' habitació*). ¡Ay!... ¡Gracias á Deu que soch á casa!... ¡Tot me cou!... ¡Quina pallissa!... Vostés no saben de que 's tracta, pero yo 'ls hi explicaré tot. (*Aixecantse*). Figúrinse, pues, que tinch una dona,—jaixís se reventés!—que no es dona... es un cabo de gastadors!... ¡quin génit!... ¡y quinas mans!... Allí ahont ella possa las grapas hi deixa senyal per un quant temps... ¡Tot l' any vaig senyalat! La meva cara sembla un geroglífich... pero un geroglífica molt difícil de descifrar... bonys... blaus... esgarrapadas... y tot aixó junt ab los sots que hi tinch de quant vaig passar la verola, forman un panorama digne d' esser admirat, y per acabar d' arreglar lo quadro, lo d' aquet vespre!... ¡Ja 'n guardaré recort. (*Pausa*). Si 'm permeten un moment, los contaré punt per punt lo succehit.—Un servidor, es molt aficionat al *dómino*, y com no tinch per las tardes cap ocupació, m' arribo al café d' en Nasi, aquell café que hi há al carrer de 'ls Llástichs, y allí 'ns reuním tres ó quatre companys y passém lo rato. Donchs bé, á la meva dona l' hi sembla que aixó es un mal vici. Are díguinme vostés, ¿lo jugarse un café, copa ó cigarro pot arruinar á ningú? ¡No! Pues ella diu qu' aixó portará un

mal fi. ¡Ja ho crech que portará mal fi! ¡Fins un mal comensament!... Pero, are que hi cáich; encare no 'ls hi he contat lo que ma passat aquet vespre. Com de costúm, m' estava tranquilament al café jugant, quant un' dels meus companys 'm diu:—Antonet, la teva dona acaba d'entrar.—Jo, cregut de que's tractava d'una broma, perque altres vegadas ja me n' habían fet, no n'hi fet cas y segueixo jugant... pero... aixís que dich:—¡Doblo 'l sis!—'m sento una clatellada *aquí al clatell* que m'ha deixat sense sentits, y al darrera d'aquella un altre, acompanyada de tota clase d' insults y 'ls seus corresponents: ¡Pillo! ¡Poca vergonya! ¡Mal marit! Logro referme un poch, recobro 'l esprit, y m'also de la cadira ab l'intent de... de tréuremela del devant; pero ¡cá! se m' agafa á la cara clavantme las ungles lo mateix que un gat rabiós. Jo prou cridava, pero ningú 'n feya cas. Tothom reya... ¡Los companys de *dómino* 's partían de riurer! ¡Com si fós un cas molt graciós! Fins alguns de 'ls concurrents s' han atrevit á cridar:—¡Calsassas! y... ¡Féuli la baca!... ¡Jo treya foch per los caixals... y sanch per tota la cara! Surtím al carrer y torna altre cop la saragata. ¡Ah! ¡Pero lo que 's allí, créguinme, si un municipal no me la treu del devant... no ho conto pas!... ¡Allí 'm mata! Lo municipal la subjecta, jo fujo corrents, pero ella dona una empenta al municipal, quí rodola per terra. Llavors ella aprofitant l' ocasió, corre darrera meu, y no poguentme atrapar 'm tira la clau del pis; yo la cullo, y escapo altre vegada... y aquí estich mes mort que viu. (Pausa). ¡Sort d' haberme tirat la clau, sinó 'm tocava quedarme á dormir á la fresca... Pero no m' hauría vingut de nou. Son tantas las vegadas que m' ha tocat dormir á la serena! ¡Y que tot un marit... un *cabessa de familia* tinga d' aguantar aquestas... cosas! ¡Vaja n' hi ha per fer un disbarat. (Pausa.—*Durant aquesta, obra la finestra y mira*).

No 's veu pas. ¡Cá! Se n' haurá anat á casa de sa mare, que 's tan soldadot com ella, y l' hi haurá dit, al menos, que jo l' hi he pegat; estich més que segur que aixís ho haurá fet. Are sols falta que compareixin totas dugas per acabar la festa. ¡Ja 'ls hi dich jo que 'l día que 'm vaig casar vaig treurer la rifa! Pero... ¡N' hi que m' ho haguessin jurat ho haguera cregut! Semblava una mosca morta. Sempre 'm deya:—¿M' estimas, Antonet? ¡Qué felissos serém! ¡La nostra lluna de mel será eterna! —¡Y tant eterna com va ser! ¡Un día va durar! Encare nó; perque 'ns varem casar de nit. A l' endemá al dematí ya 'm volía pegar. *Total* perque no vaig volguer anar á casa de un cosí seu á visitar-lo. Pero als pochs días ja no intentava pegarme... 'llavors ja 'm pegaba, y de-debó. Jo prou m' escarrasaba volguent fer l' home, pero estava vist que las calsas m' estorvaban. ¡Ja 'ls hi dich jo que me n' hi vist de tots colors! ¿Pero qui dimoni 'm va tentar per casarme?... ¿qué 'm faltava á mí?... Tenía sempre algún cuarto, que are may ne tinch cap, y m' hi tingut de posar á repartidor de diaris per poguer anar tirant. Desde que m' hi casat soch el colmo de las desgracias. Si jo tingués de donar concells no crech que 's casés ningú. La vritat es que no tothom es tant desgraciat com jo. Sense anar més lluny, en Pau: ¿vostés no saben qui es en Pau?... Pues, com si ho sapiguessin. Era un miserable escribent que guanyaba vuit rals diaris. ¿Qué son vuit rals? ¡si no ni ha ni per fumar! ¡Pues aquí tenen vostés lo qué es la sort! Aquet xicot se va enamorar d' una minyona de servey, ¡bastant lletja per cert!, y tant s' hi va encaparrar, que al cap de poch temps ja vaig anar á bateig... vuy dir... á casament. Durant molt temps jo al vaig criticar per haberse casat ab una criada; pero un día 'm va donar una llió molt seria, dihentme que la seva dona era un modelo de bondat, afegint que jo

anés ab molt cuidado que potser fora un desgraciat. ¡N' hi may qu' ho hagués dit! ¡Jo crech qu' ell me va tirar la maladicció!... Si alguna vegada 'l trovo, com que jo sempre porto la senyal de la felicitat marcada aquí, (*Per las esgarrapadas*) 'm diu mofantsem:—¡Quina sort la teva, Antonet! ¡Jo 'm vaig casar ab una criada y tú ab una senyora! —Jo, n' hi menos li contesto, perque parlantme de la meva dona, se 'm pujan las sanchs al cap. Pero aixó sí, l'hi enveijo la felicitat... Ell víu sense escriurer, sempre va bé de butxaca... y un *poquet* més arreglat de roba que jo. ¡La vritat es que faig riurer! Quant surto de casa, tot sovint m' ha d' avissar algú dihentme:—Miri que porta 'ls pantalóns foradats. ¡Miri que l' hi penja!—Dificilment surto de casa que no 'm penji *algo*. La dona 'm diu que soch molt deixat, y fins comprench que té rahó. Pero si l' hi demano cuartos per roba, ja sé jo que servirán per l' apotecari, perque de la pallissa que 'm dona 'm tenen de portar de pet al hospital. Vostés potsé dirán: ¡no n' hi há per tant!... Sí, senyors; figúrintse que jo l' hi dono tants pochs cuartos com puch, perque jo tinch los meus gastets. Per los de la casa ella s' arregla. Jo no sé pas d' ahont surten las misas, n' hi ho vuy saber. Mentres no 'm falthi la teca no l' hi diré may rés, y per are n' hi há de sobras. (*Fent ademant de pegar*). ¡Deu 'm lliure de demanarli may comptes! ¡Llavors sí que 'm tocaría 'l rebrer! (*Tocan las nou*). ¡Las nou y ella no es aquí? Ja comenso á estar impacient. La vritat es que 'm pega y maltracta, pero sens' ella tampoch m' hi se estar. Lo día que no hi ha funció, 'm trovo d' alló més estrany. ¿Qué hi volen fer? ¡La costúm! (*Se sent un pich que figurará ser á la porta del carrer*). ¿Será ella?... Vaig á veurer. (*S' acosta á la finestra*). ¡No sé si obrir! Perque es molt capás si 'm veu, d' armar un altre escándol... Aniré ab cuidado. (*Obra la finestra y mira*). ¡¡Cuerno!!

(*Retrocedeix gratantse 'l cap*). ¡Malo! ¡¡malo!! ¡¡¡malo!!!... Ella es; pero no ve sola. Ve acompañada. ¡Massa acompañada! Porta per companyia ¡dos caloyos! ¡Ay, la mare! ¡Ja ha tingut rahó aquell que á n' el café m' ha dit *calsassas*!... ¡Casi bé vaig comprenent d' ahont surten las misas! ¡Y que un marit se veigi aixís burlat per dos militars!..., ¡Aixó sí que no ho tolero) (*Se 'n va molt determinat cap á la porta, y en sent á mitja escena s' atura*). Pero es molt fácil que si m' embolico hi surti perdent... ¡tant fácil que ja ho tinch segur!... Miraré per la finestra de manera que no 'm pugui veurer y observaré, y á la més petita que veigi, baixo y surti lo que Deu vulgui. (*S' en va cap á la finestra, coloca una cadira, y s' hi posa agenollat, mira y escolta ab molta atenció*). Ajajá... (*Pausa*). ¡Alsa, alsa!... ¡Sembla que ho donguin! ¡Quin modo de xarrar! ¡Ni un lloro! ¡Y com rihuen los brétols!... ¡Ay!... (*Dona un cop de cap á la finestra al anar á apartarlo, se l' hi tomba la cadira y ell roda per terra. S' aixeca furiós y 's posa la mà allí ahont s' ha donat lo cop*). ¡Mala dona! ¡Aixís m' enganyas! ¡Deixarse abrassar per dos soldats! ¡Oh, aquesta me la pagarás! (*Se sent trucar*). ¡Sí, truca, truca! ¡Me sembla que avuy 't quedas á fora!... ¡No n' hi ha prou de pegarme qu' encare m' ha de possar!... ¡Aixó 's irresistible! ¡Lo divorci, 'l divorci demá mateix! (*Tornan á trucar*). ¡Sí, ja pots anar fent! (*S' acosta á la finestra*). ¡Calla! ¡S' ha quedat sola! ¡Vetaquí perque truca ab tanta insistencia! ¡Deu tenir por!... Mentres ha tingut companyia no ha obert boca. ¡Qué la sab llarga! ¡Mira, mira com rabia!... ¡Malo! ¡Ja m' ha vist! (*Se sent una veu de dona que crida*:

DONA. ¡Pillo! ¡Ja me las pagarás quant puji!

(*Durant aquesta escena y fins que s' avisi, Antonet estarà escoltant prop la finestra*).

ANTONET. ¡Je, je! ¡Com s' explica! ¡Are ray! ¡Tinch la paella pel mánech.

DONA. ¿Qué no vols obrir poca vergonya?

ANTONET. ¡Sí, sí, escarrásat! ¡Are disfruto jo! ¡Je, je, je!... ¡Ay! (*En aquest moment una pedra entra per la finestra y Antonet retrocedeix*). ¡Aixís...! ¡No sé lo que anava á dir! ¡Vaya una pedrada! ¡Aixó no es dona, es un homenot! ¡Es que 's prou! ¡Ni estant á dintre casa estich segur! (*Trucan repetidas vegadas*). Nada; estich resolt á no aguantá més á aquesta fiera. Demá mateix la trech de casa, sino algún día acabaría mal, molt mal. ¡Ves com surto d' aquesta manera! (*Per las senyals de la cara*). ¡Ja tinch feyna per uns quants días; ¡Ah! Lo qu' es al café d' en Nasi, no hi torno més. ¡No fora poca la broma que hi farían á la meva esquena... es dir... á la meva cara! (*Trucan molt fort*). Nada, nada. Demá ó se 'n va ella de casa ó jo. Encare que lo més facil es que 'm toqui á mí... pero... ¡Adiós vidres! (*Una pedra trenca un vidre de la finesra, Antonet s' hi acostá, y avans d' arribar 'hi s' veu pasar una altre pedra per sobre 'l seu cap. La cull y l' ensenya al public*). ¿Qué 'ls hi sembla? ¿Are considerin quant té forsa per tirar una pedra aixís desde 'l carrer á un primer pis, com estarán las meas costellas? ¡Ah, grandísima!... ¡Vaja, hi há vegadas que no se, l que li diria! ¿Y encare hi há qui pensa en casarse? ¡Tréguints'ho del cap los que tinguin tal pensament! (*Tornan á trucar*). ¡Vaja, ja no aguanto més! ¡Té! (*Tot asbaratat va á la taula, pren la clau en lloch de la pedra y la tira ab rabia al carrer*). ¡Quin bunyoll! ¿Qué hi fet? ¡L' hi he tirat la clau! ¡Are pujará y armará un escándol! (*Se sent obrir la porta del pis*). ¡Are sí que perillo! (*Se sent forseijar la porta del pis y apoch apareix la dona ab los punys closos. Espectació d' ell qui al véurela quedará sorprés y sens saber ahont dirigirse*).

DONA. ¡Ah! ¡¡¡Pillo, me la pagarás!!! (*Quadro*).

